

Sammanfattning Parallella förskrivningar

2022-08-31

Version 1.0

Innehåll

- Förskrivningskedjor och parallella förskrivningar
- Hantera anrop vid parallella förskrivningar
- Skapa parallell förskrivning
- Hantera parallella förskrivningar
- Krav på anslutande system
 - FHIR-anslutna system
 - Transformatoranslutna system

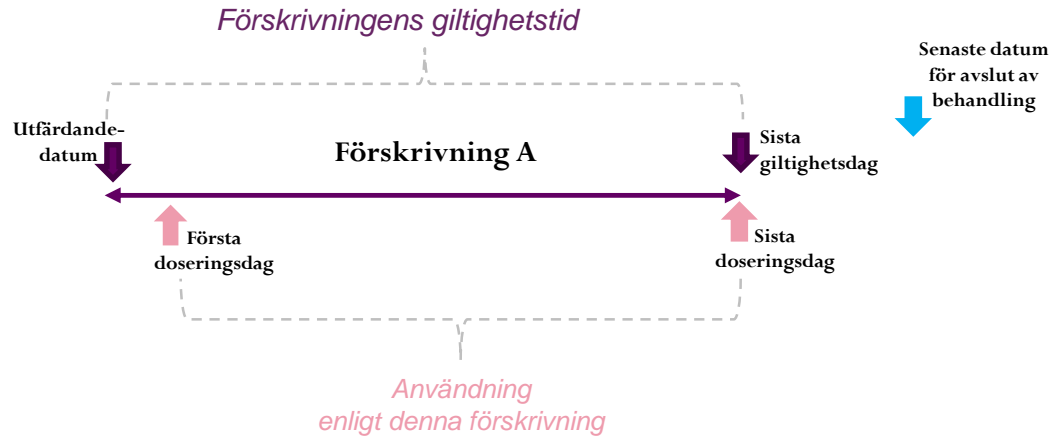
Förskrivningskedjor och parallella förskrivningar

Viktiga datum på en förskrivning

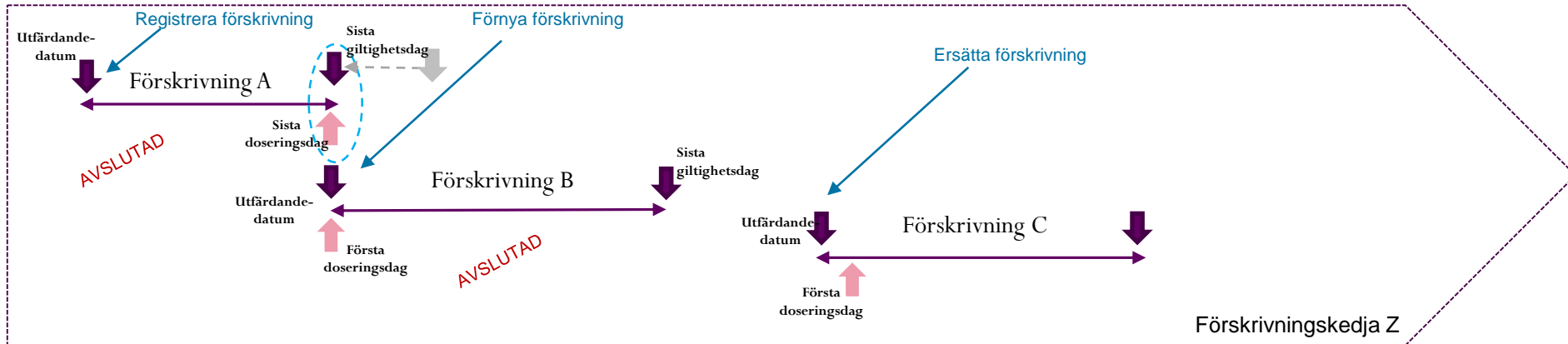
Enskild läkemedelsbehandling

Start av
behandling ej i
NLL

Förskrivningskedjor – dagens funktionalitet

- En förskrivningskedja bildas genom att en ny förskrivning som skapas refererar till en tidigare förskrivning.
- Det kan ske när en användare väljer att förnya eller ersätta en förskrivning. Då avslutas samtidigt den tidigare förskrivningen och bara en förskrivning i taget är expedierbar.
- Alla förskrivningar i en kedja måste avse samma läkemedel (7-ställig ATC kod).

Nyttan med förskrivningskedjor

Att en ny förskrivning registreras i en befintlig förskrivningskedja ökar patientsäkerheten genom att förskrivningar som avser samma enskilda läkemedelsbehandling hålls ihop.

- Inaktuella förskrivningar ”rensas bort” automatiskt och risken för dubbelförskrivning och att fel förskrivning expedieras på apotek minskar.
- Skapar en historik över läkemedelsanvändningen.

Behov av parallella förskrivningar

I en pågående behandling finns ibland behov av att utfärda ytterligare en förskrivning utan att tidigare förskrivning samtidigt avslutas momentant.

- Förskrivningen avser en framtida förändring och behöver utfärdas i förväg för att expediering ska kunna ske och patienten få tillgång till sitt läkemedel i god tid innan första doseringsdag infaller.
- Behovet finns för alla patienter men är nödvändig funktionalitet för dospatienter.
- Används exempelvis vid övergång mellan helförpackning och dosdispenserad förskrivning, eller vid byte av dosering eller styrka.
- Användningen är fortfarande sekventiell, men expedierbarheten kan vara parallell

Parallella förskrivningar

- Innebär att det finns två (och endast två) förskrivningar i samma förskrivningskedja som är expedierbara samtidigt. Användningen får inte glappa eller överlappa.
- Båda förskrivningarna har status Aktiv, Parkerad eller Slutexpedierad (statusar som är eller kan bli expedierbara).
- Förskrivning av samma läkemedel (7-ställig ATC kod).
- Parallelsituationen existerar endast från att den nya, framtida, förskrivningen skapas fram till att den tidigare förskrivningen avslutas.
- Särskilda regler införs för att skapa parallella, och för att visa och hantera förskrivningar när de är parallella.

Sätt att hantera anrop vid parallella förskrivningar

Enskilt anrop

- Vid hantering av en parallell förskrivning är det alltid möjligt att skicka in ett anrop med bara den ena parallella förskrivningen, så kallat "enskilt anrop".
- När en parallell förskrivning hanteras med enskilt anrop anges alltid den första parallellen, Förskrivning A, i anropet.
- NLL har regler som automatiskt sätter om status och vissa värden även på Förskrivning B utifrån vilken händelsetyp som anges på Förskrivning A.

Anropslista

- För vissa händelsetyper finns utöver enskilda anrop möjlighet att använda sig av en anropslista som innehåller varsitt anrop för vardera parallell förskrivning.
- Anropande system ansvarar för att ange rätt värden för respektive parallell förskrivning. NLL har vissa kontroller mellan förskrivningarna i anropslistan.
- Varje förskrivning som anges i anropslistan finns med i svaret.
- Anropen ingår i samma transaktion, om något fel uppstår i ett anrop avbryts alla.

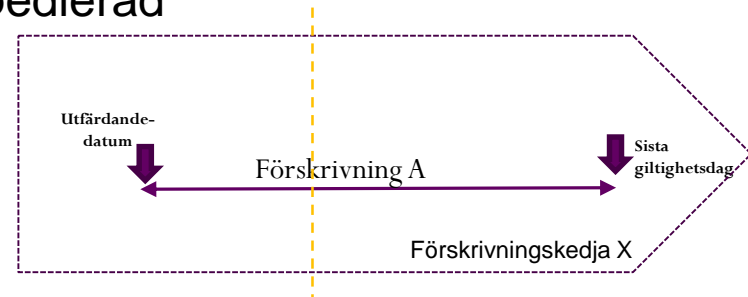
Skapa parallell förskrivning

Skapa parallell förskrivning - förutsättning

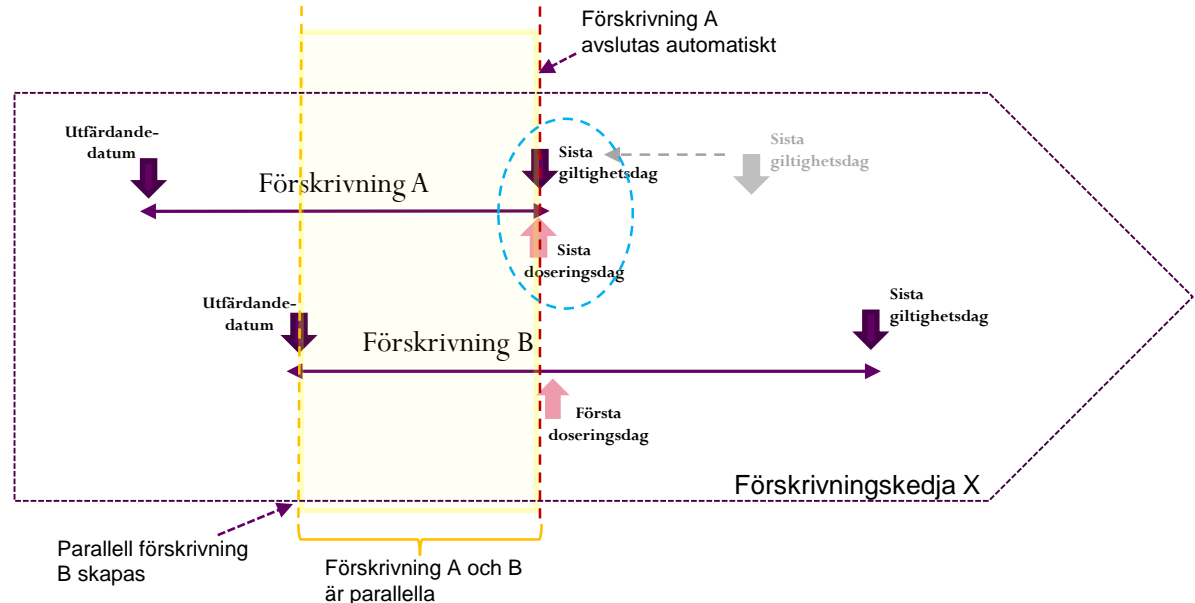
- Tillåtet för vård och dosapotek men inte för övriga apotek
- Händelsen Registrera förskrivning används.
- En ny förskrivning (B) anges och pekar ut en tidigare förskrivning (A).
- En första doseringsdag måste anges för ny förskrivning (B)

- Tidigare förskrivning (A) måste:
 - Ha status Aktiv, Parkerad eller Slutexpedierad
 - Ha aktuellt format elektroniskt
 - Avse läkemedel

Skapa parallell förskrivning - resultat

- Ny förskrivning (B) skapas och får status Aktiv och är expedierbar.
- Tidigare förskrivning (A) får automatiskt en sista doseringsdag som sätts till dagen innan den nya förskrivningens (B) första doseringsdag, även sista giltighetsdag anpassas.
- Status på A är oförändrad.

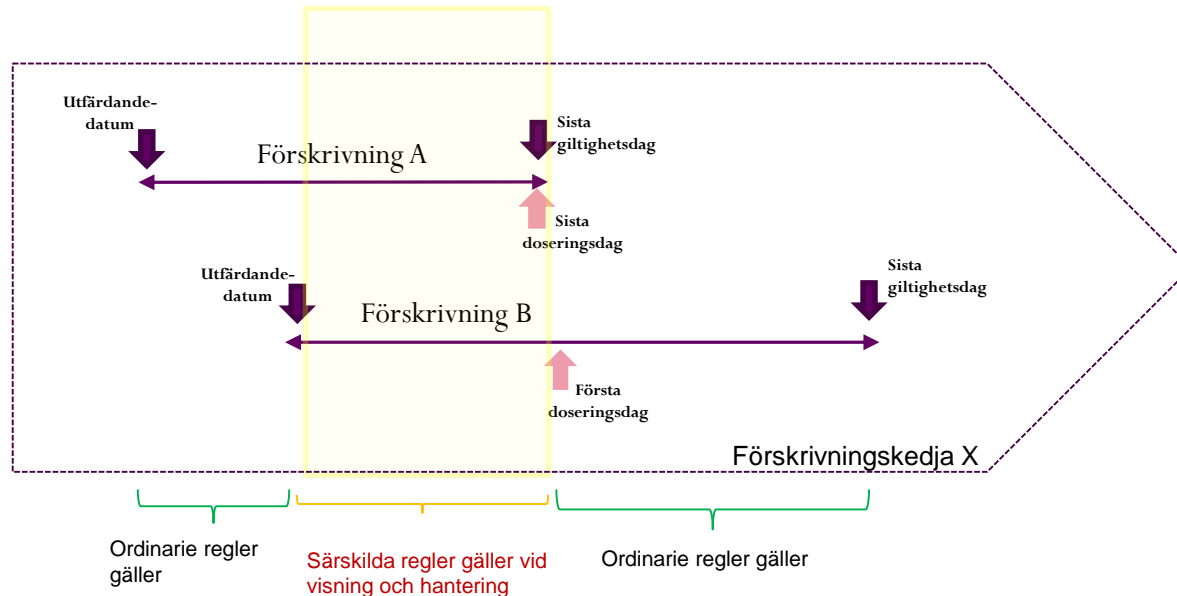
I 21.4 registreras en parallell förskrivning via enskilt anrop

Hantera parallella förskrivningar

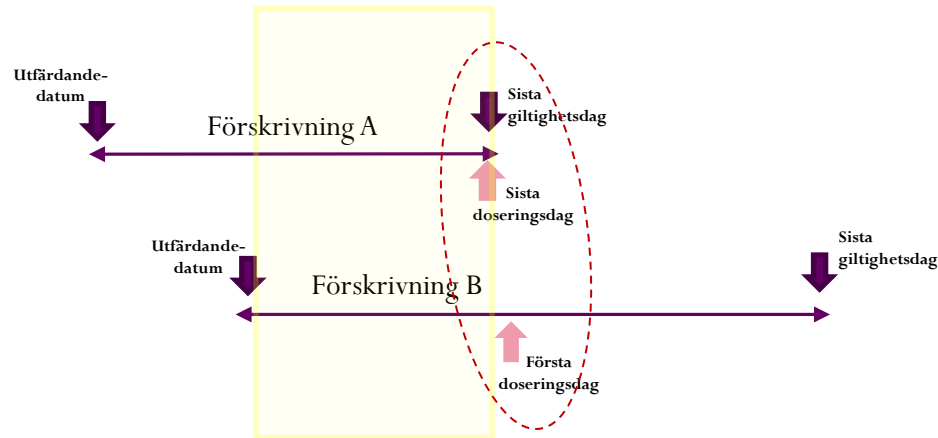
När räknas en förskrivning som parallell?

- Parallelsituationen existerar **endast** från att den nya framtida förskrivningen skapas fram till att den tidigare förskrivningen avslutas.
- Särskilda regler gäller vid hantering av en parallell förskrivning.

Uppdatera förskrivning – via enskilt anrop

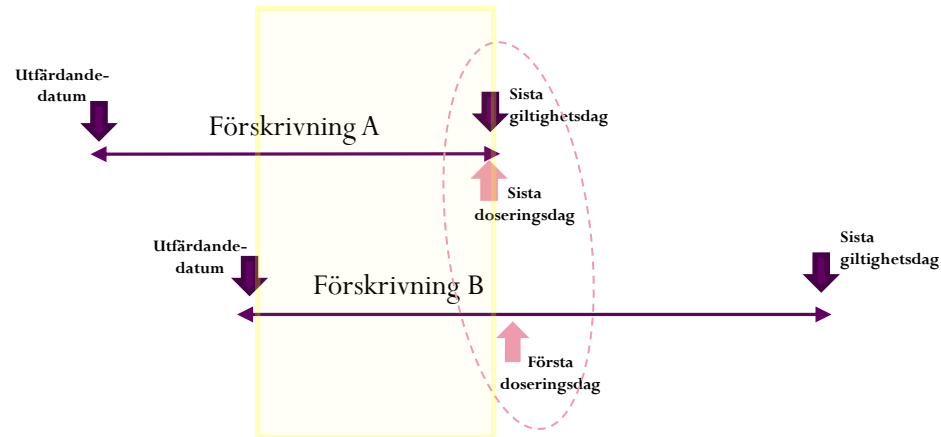
- De parallella förskrivningarna uppdateras var för sig enligt ordinarie regler, men datum kopplat till övergången i användning mellan förskrivningarna får inte förändras.

Uppdatera förskrivning – via anropslista

- Förskrivning A och Förskrivning B anges som egna anrop i samma anropslista, båda med händelsetyp Uppdatera förskrivning. Anropen hanteras i en transaktion.
- Kontroll sker mellan anropen i listan av att datum kopplat till övergången i användning mellan förskrivningarna inte överlappar eller skapar ett uppehåll i användningen.

Via anropslista tillåts också att Förskrivning A **uppdateras** samtidigt som Förskrivning B **makuleras** i samma transaktion. Då sker inte kontrollen av datumen mellan förskrivningarna i anropslistan. (I VR178 definieras regler för anropslista)

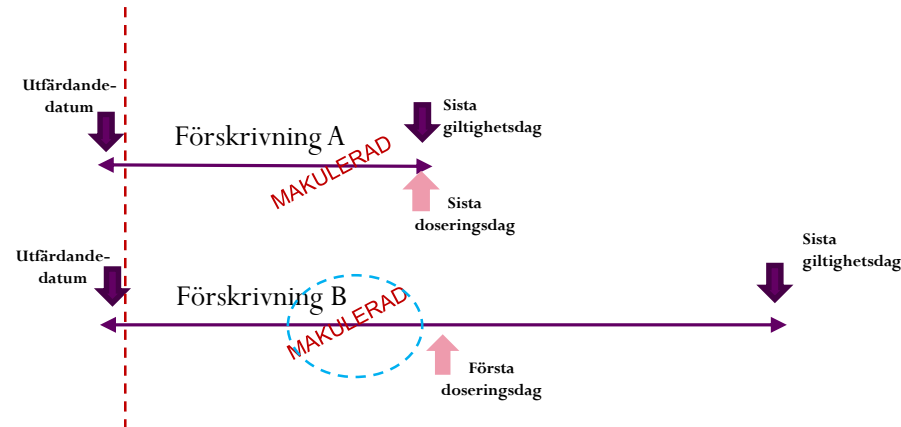

Makulera förskrivning – via enskilt anrop

- Förskrivning A måste anges i anropet för Makulera förskrivning.
- Makulering tillåts endast om båda parallellerna saknar uttag. I annat fall ska Avsluta förskrivning användas.

Resultat:

- Båda förskrivningarna makuleras och är inte längre parallella.
- Inga datum ändras.

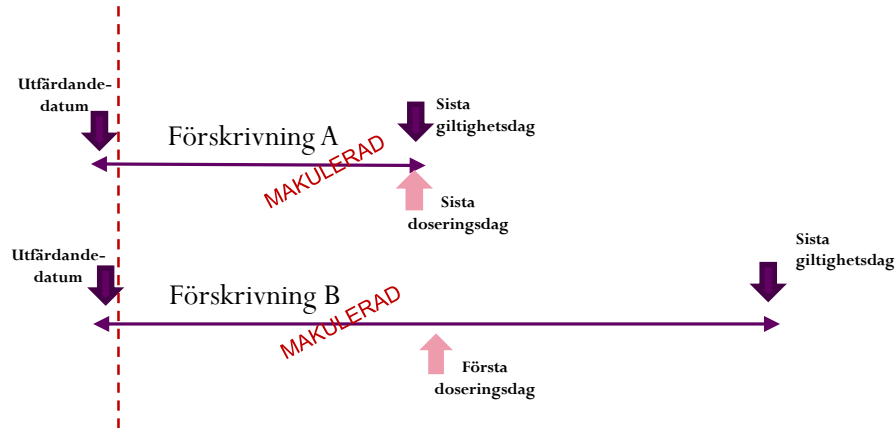

Makulera förskrivning – via anropslista

- Förskrivning A och Förskrivning B anges som egna anrop i samma anropslista, båda med händelsetyp Makulera. Anropen hanteras i en transaktion.

Via anropslista tillåts också att Förskrivning A **uppdateras** samtidigt som Förskrivning B **makuleras** i samma transaktion.

(I VR178 definieras regler för anropslista)

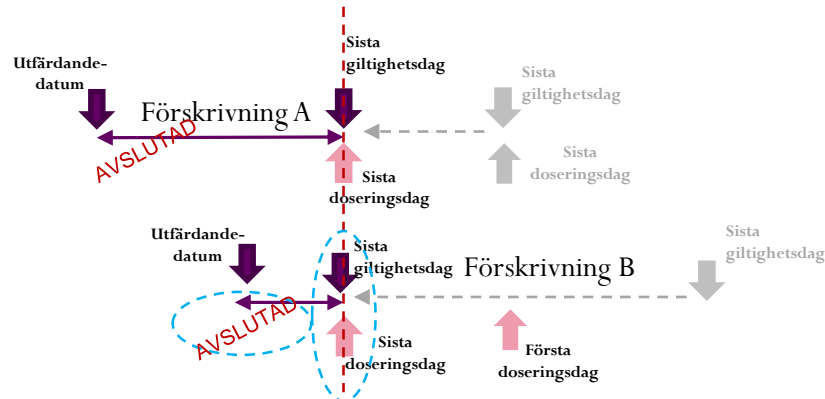

Avsluta förskrivning – via enskilt anrop

- Förskrivning A måste anges i anropet för Avsluta förskrivning. Akut förändring kan endast anges på Förskrivning A eftersom information om Förskrivning B inte kan anges i anropet.
- Dosering måste alltid avslutas (sista doseringsdag) men även behandlingen kan avslutas (senaste datum för avslut av behandling).

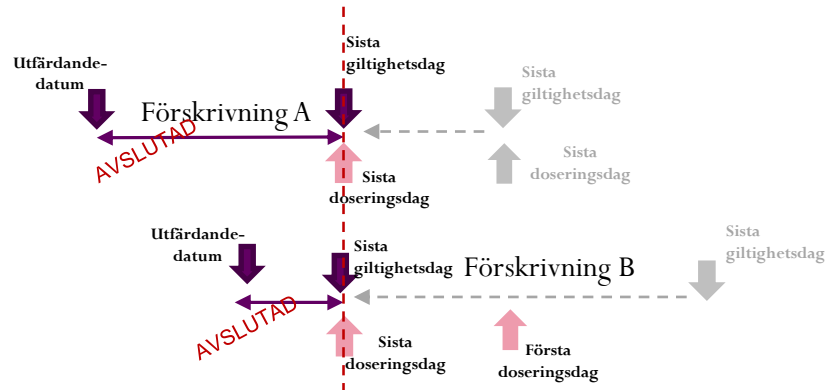
Resultat:

- Båda förskrivningarna avslutas och är inte längre parallella.
- Förskrivning B får automatiskt samma datum för avslut som angivits för A.

Avsluta förskrivning – via anropslista

- Förskrivning A och Förskrivning B anges som egna anrop i samma anropslista, båda med händelsetyp Avsluta. Anropen hanteras i en transaktion.
- Akut förändring kan markeras på Förskrivning A och/eller Förskrivning B.
- Dosering måste alltid avslutas (sista doseringsdag).
- Om behandling avslutas, dvs Senaste datum för avslut av behandling anges till dagens datum, måste samma datum finnas på den andra parallella förskrivningen.

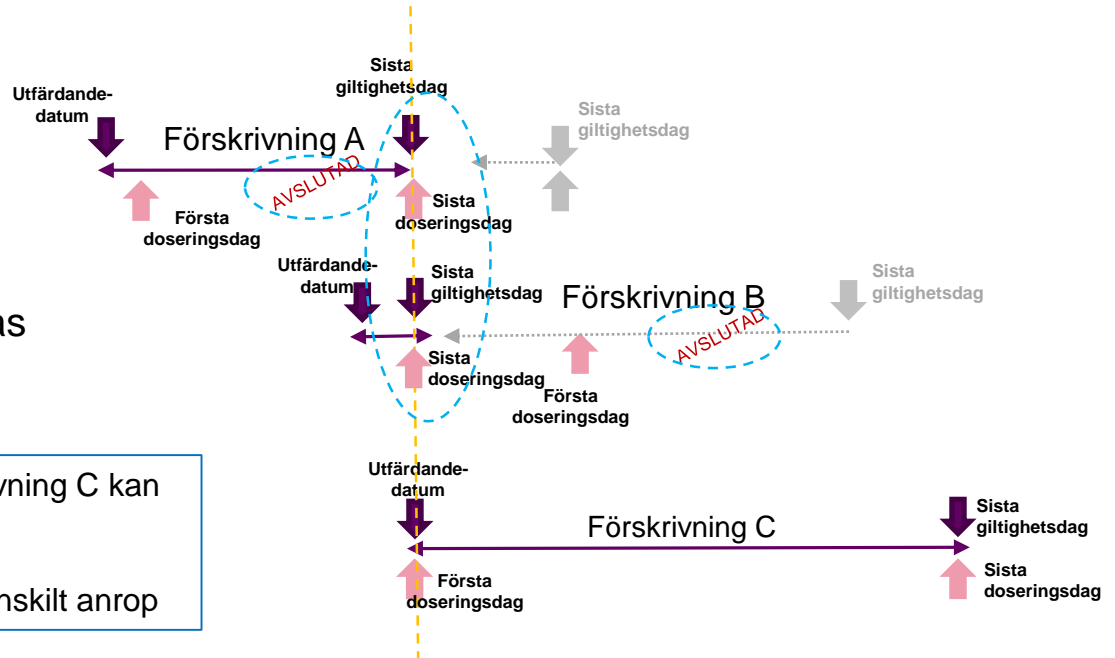

Ersätta förskrivning – via enskilt anrop

- Tillåtet för vård och dosapotek men inte för övriga apotek
- En ny förskrivning (C) anges och måste då peka ut den första parallellen (A) som sin tidigare förskrivning.

Resultat:

- Ny förskrivning (C) skapas, får status Aktiv och är expedierbar.
- Båda parallella förskrivningar ersätts. Förskrivning A avslutas och Förskrivning B makuleras eller avslutas (beroende på om uttag gjorts).

- Vid behov av en framtida ändring efter Förskrivning C kan därefter en ny parallell förskrivning registreras.
- I 21.4 registreras en parallell förskrivning via enskilt anrop

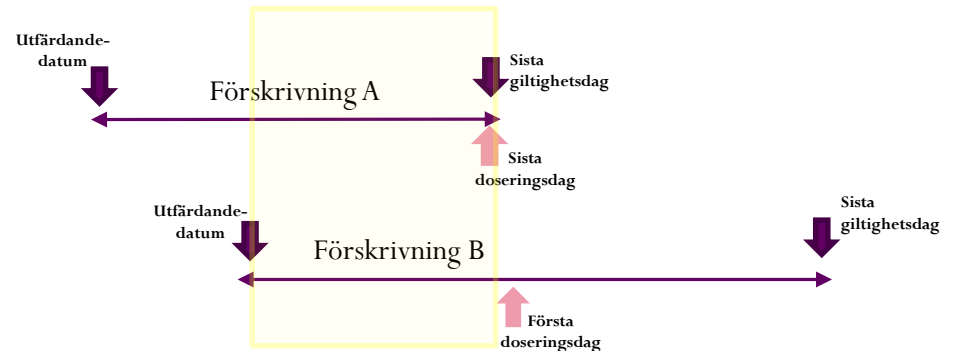
Funktioner som inte är möjliga för paralleller

Förnya förskrivning

Det är inte rimligt att förnya en förskrivning som ska ersättas av något annat eller att förnya något som ännu inte trätt i kraft.

Skriv ut förskrivning (omvandla till pappersrecept)

En förskrivning som är parallell kan inte omvandlas till pappersrecept. Om behov finns under denna period behöver nytt recept förskrivas direkt på papper.

Funktioner som inte påverkas

Parkera och Aktivera förskrivning

En förskrivning som är parallell parkeras och aktiveras enligt ordinarie regelverk.

Krav på anslutande system

Presentationskrav (gäller från 21.2)

- **Apotek:** Användarna ska uppmärksammas på att förskrivningarna hör ihop och när övergången mellan dem ska ske. Användaren måste också bli informerad om hur den andra förskrivningen (B) påverkas vid ersätta, avsluta och makulera.
- **Vård:** Det ska framgå i översikts- och detaljvyer att förskrivningarna hör ihop och de får inte separeras vid exempelvis en annan sortering av listan. Användaren måste också bli informerad om hur den andra förskrivningen (B) påverkas vid ersätta, avsluta och makulera.
- **e-handel:** För de som väljer att visa förskrivningshistorik gäller att det ska framgå att förskrivningarna hör ihop och de får inte separeras.

Fullständiga krav finns i Tillämpningsanvisningar för Hämta förskrivning (TA 14, 15 och 01).

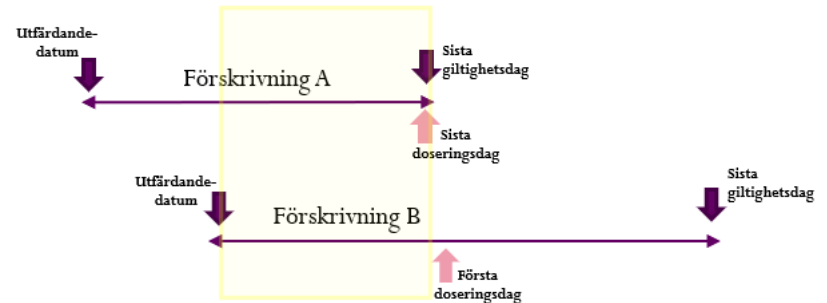
Exempelvy

Aktuella förskrivningar (6 st)							Skapa förskrivning	Hantera kolumner
Läkemedelsförskrivningar med kvarvarande uttag eller giltighetstid.								
Läkemedel :	Styrka	Form :	Doseringsanvisning	Uttag kvar	Första doseringsdag :	Sista doseringsdag :		
Trombyl	75 mg	Tablett	1 tablett kl 08 dagligen		2021-12-18			⋮
Alvedon	500 mg	Tablett	2 tabletter, max 4 gånger dag	2 av 3	2021-10-04			⋮
Escitalopram	5 mg	Tablett	1 tablett kl 19 dagligen, sväljes	2 av 4	2021-06-23	2022-03-20 ↔		⋮
↳ Escitalopram	10 mg	Tablett	1 tablett kl 19 dagligen, sväljes	4 av 4	2022-03-21 ↔			⋮
Levaxin	75 µg	Tablett	1 tablett varannan dag kl 08		2021-09-12			⋮

Historiska förskrivningar (5 st)							Hantera kolumner
Avslutade eller utgångna läkemedelsförskrivningar de senaste 5 åren.							
Läkemedel :	Styrka	Form :	Doseringsanvisning	Uttag kvar	Första doseringsdag :	Sista doseringsdag :	
Flutide Evohaler	125 µg/dos	Tablett	2 inhalationer morgon och kväll	0 av 1	2021-08-01		⋮
Doxyferm	100 mg	Tablett	2 tabletter, sväljes	1 av 3	2020-01-10		⋮

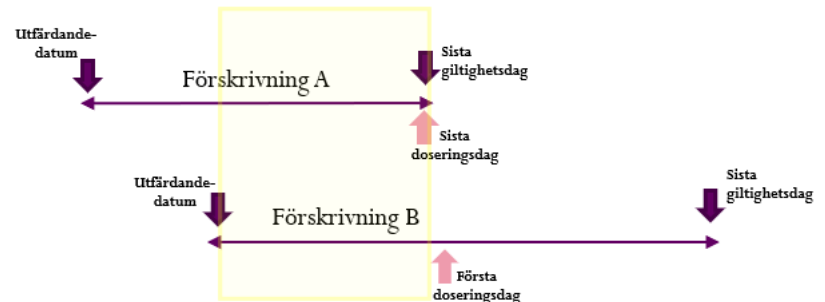
Exempelsituationer Vård

- Det finns en framtida ändring av behandlingen.
- Justering av behandlingen bör göras utifrån de befintliga förskrivningarna, det vill säga inom kedjan.

Exempelsituationer Apotek

- Om patienten vill hämta ut förskrivning A 2 dagar innan övergången till B, är det lämpligt att expediera en 100 pack av A?
- Om patienten vill hämta ut B men inte hämtat ut A, vad är lämpligt att expediera?

Krav på system som ansluter från och med 21.4 (bild 1 av 2)

Skapa parallell förskrivning

- Obligatoriskt för de vårdssystem som har funktionalitet för att skapa och hantera förskrivningar
- Obligatoriskt för dosapotek men inte tillåtet för övriga apotekssystem

Krav på system som ansluter från och med 21.4 (bild 2 av 2)

Visa parallell förskrivning

- Presentationskraven är obligatoriska för samtliga system och är gemensamma oavsett när systemet anslutit till Nationella läkemedelslistan.

Hantera parallell förskrivning

- Obligatoriskt för alla system som har funktionalitet för att skapa och hantera förskrivningar. Samma regelverk gäller alla system anslutna till Nationella läkemedelslistan oavsett när de anslöt.
- Ex. Förnya är inte tillåtet oavsett när systemet blev godkänt, förskrivning B kommer att avslutas när anrop om avslut av A inkommer

Transformatoranslutna system

- När förskrivning A avslutas (sätt ut) eller makuleras sker inte ett automatiskt avslut av förskrivning B eftersom användaren kanske inte kan se den förskrivningen.
- Nya regler där ett fel kan returneras:
 - Avsluta och Makulera måste ske i rätt ordning, parallell A måste avslutas först.
 - Uppdatera (korrigera) följer regler för uppdatering av datum enligt tidigare bild.
 - Förnya och skriva ut förskrivning är inte tillåtet.
- Ersätta finns inte i transformator tjänsterna

